

Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetem
Doktori Tanácsa

DR. SANDRA SÁNDOR orvos ezredes

A katonai alkalmasság és a mozgásszervi betegségek kérdései

című doktori (PhD) értekezésének szerzői ismertetése
és hivatalos bírálatai

-2007-

Dr. Sandra Sándor orvos ezredes:

A katonai alkalmasság és a mozgásszervi betegségek kérdései

Doktori (PhD) értekezés
szerzői ismertetése

Témavezető:
Prof. Dr. Farkas József
nyugállományú orvos vezérőrnagy,
egyetemi magán tanár
az MTA doktora

Budapest, 2007. 05. 24.

A tudományos probléma megfogalmazása

A mozgásszervi betegségek gazdasági és társadalmi jelentősége nagy. A nemzetközi és a magyar statisztikai adatok alapján a mozgásszervi betegségek a harmadik helyet foglalják el, ha a munkából való kiesés napjait elemezzük. Az utóbbi 10-20 év alatt életmódunk gyökeresen megváltozott, szinte egész napos számítógép használat után önként vonulunk a televízió (videó) kalodájába. A tömegközlekedés, vagy a gépkocsi használat csökkenti azt az időt, amit testmozgással töltünk. A mai ifjabb nemzedék, miután sohasem erőlteti magát, alig sportol, a fizikai teherbírása, valamint az önfegyelme és a koncentráció képessége lassacskán sorvadásnak indul. Megállapítható volt, hogy nem csökkent a fiatalkorúak mozgásszervi – fel nem ismert – betegsége. Sajnos tény az, hogy az iskolákban nem szakszerű és nem elegendő a testnevelés. A katonai szolgálatba lépés életkorában derül fény a korábban szerzett csont-, izületi elváltozások manifesztációjára, amelyek kizárják a katonai szolgálatot, sőt később a munkaképességet is veszélyeztetik. Indokolt tehát, ún. pályaalkalmassági vizsgálatokat végezni és szükséges kezeléseket egységes diagnosztikus és terápiás protokollok szerint végrehajtani.

A kötelező sorkatonai szolgálat alól mentesülni kívánók a meglévő elváltozásaik, betegségeik eltúlzására törekedtek. Ezzel szemben a szerződéses katonai szolgálatra jelentkezők abban érdekeltek, hogy a szolgálatra egészségi állapotuk alapján megfeleljenek és alkalmassá nyilváníttassanak.

Kutatási célok

1. Hogyan befolyásolják a mozgásszervi betegségek a katonák általános egészségi állapotát, bevetettségét és szolgálatban tartását?
2. Kellően egységes, áttekinthető-e a mozgásszervi elváltozások , betegségek megnevezése, rendszerezése?
3. A jelenlegi alkalmassági vizsgálati rendszer megfelel-e a szélsőségesebb körülmények között is bevethető katonák alkalmasságának vizsgálatára?
4. A vizsgálati rendszer kellően tükrözi-e a fegyvernemi sajátosságok igényeit és azok kielégítését?
5. Szükség van-e a vizsgáló módszerek egységesítésére? Ha igen milyen szinten, milyen formában?
6. A jelenlegi dokumentációs rendszer megfelel-e az orvosi adatok kellő rögzítésére, feldolgozására? Szükséges-e további adatrögzítő formula, módszer?
7. Milyen költséghatása van a jelenlegi vizsgáló módszernek a katonai szolgálati rendszerre? Mennyire szolgálja a szakszerű személy kiválasztást, szükség szerint orvosi kezelést vagy az esetleges rehabilitációt?

A kutatás módszerei

A kitűzött céljaim megvalósítása érdekében a következő kutatási módszereket alkalmaztam:

- Tanulmányoztam és elemeztem a témával kapcsolatos hazai és külföldi szakirodalom ide vonatkozó részeit, a megjelent kiadványokat, tanulmányokat, a legújabb szakirányok, kutatások eredményeit és ajánlásait.
- Az analízis és szintézis módszereit alkalmaztam az összehasonlítások, leírások és elemzések kapcsán.
- Tanulmányoztam a témával kapcsolatos törvényeket és más jogszabályokat, valamint határozatokat.
- Tanulmányoztam a foglalkozás-egészségügyi alkalmassági vizsgálatok formáját és részletességét, alaposságát és kiterjesztettségét a különböző szakmák viszonylatában.
- Az alkalmazott kutatások vonatkozásában meghatározó módszerként az adaptációt használtam. Összegeztem a témával kapcsolatos fellelhető dokumentumok közös és egymásnak ellentmondó tényeit.
- Részt vettem nemzetközi, valamint országos konferenciákon, szimpóziumokon és előadásokon, amelyek témája kapcsolódott a kutatási területemhez.
- Rendszereztem a katonai pályafutásom során eddig megszerzett szakirányú ismereteimet és tapasztalataimat.
- Szakmai konzultációkat folytattam a témában jártas, illetve érintett szakemberekkel, tudományos kutatókkal, akikkel kutatásaim részeredményeit összevettem és pontosítottam.
- Célzott keresést-kutatást folytattam az interneten a témával kapcsolatos anyagok és publikációk iránt.
- Kutatásaim során megfigyeltem, hogyan lehet adaptálni ezeket a vizsgálati módszereket a honvédség különböző alkotó elemeinek viszonylatában. A hadtudomány és más tudományágak által elért eredményeket új összefüggésbe helyezve, kutatott témám problémaorientált feldolgozásához használtam fel.

Értekezésemben megvizsgáltam:

Megfelel-e a jelenlegi alkalmassági vizsgálat

- a megváltozott szolgálati jogviszonyból eredő igényeknek
- a szélsőségesebb körülmények között szolgáló katonák alkalmasságának elbírálására
- a kockázati tényezők és a katona terheltségének az összevetésére

Kellően szolgálja-e

- a katona egészségének megtartását, szükség esetén helyreállítását vagy rehabilitációját
- a katonai vezetés információ igényét
- katonai szakmai és politikai célok elérését

Alkalmas-e

- egységesen magas színvonalú ellátás biztosítására
- az egészségügyi adatok korszerű rögzítésére, tárolására, az adatok statisztikai célú feldolgozására, egyes paraméterek nemzetközi szintű összehasonlítására

Lehet-e

- hasznosítani más szakterületeken használt és bevált vizsgálati eljárásokat
- máshol (belföldön, külföldön) hasonlóan szigorúan szabályozott vizsgálati rendszereket találni
- gyorsan, olcsón adaptálni, korszerűbb vizsgálati rendszereket találni.

Összegzett következtetések

A Magyar Fegyveres erő elméleti és gyakorlati kiképzettségénél és felszerelésénél fogva alkalmas Magyarország védelmének biztosítására, államhatáron kívüli tevékenységére a szövetségesekkel válság esetén, illetve szükség állapot idején. Képes garantálni a nemzetközi stabilitást, az emberi jogok tiszteletben tartását, Magyarország logisztikai érdekeinek védelmét, megosztva a szövetségesekkel ott, ahol a fenyegetés vagy kockázat jelentkezik.

A honvédervostan szempontjaiból a mozgásszervi betegségek bizonyos fajtái súlyos teljesítményzavarhoz, balesetveszélyhez, katasztrófákhoz, emberi és anyagi veszteségekhez vezetnek. Ezen betegségek felismerése kiemelt jelentőségű.

Mivel professzionális hadsereget szervezünk a mozgásszervi betegségek ismerete, értelmezése alapvetően fontos a katonai alkalmasság, a szerződéses és hivatásos állomány alkalmasságának megítélése szempontjából. Ezek tételes felsorolása, összefoglalása képezte kutatásom egyik célját.

A honvédség egészségügyi szolgálatának, alkalmasság vizsgáló szakembereinek egyre gyakrabban kell a jelenleginél szélesebb körű vizsgálatot végezniük annak érdekében, hogy felelősséggel adjanak megbízható véleményt a katonára vagy a katonajelölt szolgálatra való alkalmasságáról, bevethetőségéről.

Megállapítottam, hogy a katonával szemben támasztott egészségi követelmények pontosabb meghatározása szükséges az adott fegyvernemekhez. A különböző fegyvernemeknél eltérőek az egészségi követelmények, így pl.: -lehet, hogy repülőgép vezetőnek alkalmatlan, de légtérfigyelőnek teljesen alkalmas. Ezt először a felvételt megelőző orvosi alkalmasság kapcsán vizsgáljuk és véleményezzük. A későbbiekben a munkahelyi /szolgálati kockázati tényezők alaposabb feltárása által lehetőség van annak megítélésre, hogy a szolgálatképességében csökkent katonára (a rehabilitációs eljárás keretében) a honvédség kötelékében maradván milyen más beosztásra alkalmas.

Szükségesnek tartom az orvosi vizsgálatok elméleti és gyakorlati követelményeinek egységesítését, korrekt dokumentálását, korszerű és jogszerű adatkezelésüket. Indokoltnak tartom a szorosabb együttműködést a katonai előjárókkal, a humán vezetőkkel és a kiképzést megvalósító személyekkel.

Igazolódott az a feltételezés, hogy a gyakorlatban az eddiginél több szakterület szakorvosának bevonásával kell kivitelezni az orvosi szemléket és elemezni a részvéleményeket.

A problémák feltárását és hatékony megoldását tűztem ki feladatul magamnak, valamint hatékony alkalmasság vizsgálati protokoll felépítési tervének elkészítését a honvédervostan számára.

Új tudományos eredmények

- A kutató munkám során összeállítottam a mozgásállapot vizsgáló adatlapot, melyet minden vizsgálatra jelentkező esetben szükséges kitölteni, ehhez mellékelek egy diagnosztikai vizsgálati eredmények összegyűjtésére szolgáló ívet is.
- Elkészítettem a mozgásszervi diagnosztika segédeszközeiként használatos műszerek listáját.
- Elemeztem az ízületek mozgásterjedelmének vizsgálati módszereit és elkészítettem azok értékelését.

- Összegyűjtöttem és rendszereztem a mozgásszervi elváltozások diagnózisainak pontosításához használható diagnosztikai jeleket.
- Összeállítottam a mozgásszervi betegségek vizsgálata esetén alkalmazható képalkotó diagnosztikai vizsgáló módszerek és alkalmazási körök listáját. Vizsgálataim alapján indokoltnak tartom, hogy minden jelöltről készüljön radiológiai felvétel a lumboszakrális régióról és a térdekről, a térdekről külön UH felvétel is.
- A katonai szolgálat szempontjai szerint rendszereztem a reumatológiai betegségek listáját.

A kutatási eredmények felhasználhatósága, ajánlások

A katonai alkalmasság vizsgálata a Honvédség és a szolgálatvállaló érdekében és természetesen hasznára történik és egyúttal társadalmi hasznossággal is bír. Az orvos véleményt ad arról, hogy a jelentkező rövid- és hosszútávon mennyire képes egészségkárosodás nélkül, vagy annak minimális kockázatával ellátni feladatait. Ez egyúttal felhasználható hasznos adatok gyűjtésére, rendszerezésére és elemzésére is. Valamint lehetővé teszi, hogy szűrőként információt gyűjtsön a populáció egy jól körülhatárolt csoportjának egészségi állapotáról. Ez természetesen egy pillanatfelvétellel ér fel, de ettől függetlenül értékes adathalmaz. A rendszeres szűrés során számos adathoz jutunk a speciális, vagy átlagos igénybevételek hatásmechanizmusáról, egészségügyi következményeiről, a kezelés hatékonyságáról és a kiképzés megfelelőségéről, annak esetleges hiányosságairól is információt kaphatunk. Ugyanis az érintettek nem esetlegesen, hanem kötelező jelleggel vesznek részt a szűréseken, ezért állapotuk a szolgálati időszak teljes időtartama alatt nyomon követhető. Ez alapján népegészségügyi folyamatokra lehet hatással a vizsgálati anyagok összesítése és elemzése.

A tervezetben összeállított elméleti és gyakorlati anyagot egészében és külön is hasznosíthatónak tartom a mozgásszervi megbetegedések diagnosztizálásában.

A mozgásszervi betegségek általam felvetett diagnosztikai módszerei kiinduló alapként bizonyos részek átvételével vagy átvétele után az anyagot tovább fejleszhetőnek tartom.

A jelenlegi belgyógyászati, pszichológiai és az általam kidolgozott mozgásszervi diagnosztikával a jelenlegi alkalmassági vizsgálat teljesebbé tehető.

Ez az új komplex alkalmassági vizsgálati módszer lehetővé teszi a Honvédség és az egyén számára a korrekt adatbázis létrehozását.

Végül, de nem utolsó sorban a fent említettekből már pontos gazdasági mutatókat lehet levezetni.

A témával kapcsolatos publikációim

Lektorált folyóiratban megjelent cikkek

1. *Dr. Sandra Sándor: A mozgás szerepe és jelentősége az intézetben élő idős, látássérült emberek életében. Módszertani útmutató, Bp 2000.*
2. *Dr. Sandra Sándor: Az osteoporosis kezelésének hatékonysága, (randomizált klinikai vizsgálatokból származó adatok összehasonlítása). Komplementer Medicina, Bp, 2000/10, IV. évf. 8. szám, p.: 44-47.*

3. *Dr. Sandra Sándor*: A XXI. század egyik legnagyobb kihívása: Osteoporosis. Menedzser recept – Bp, 2000. XI. évf. 9. szám. p.: 19-21.
4. *Dr. Sandra Sándor*: A csontminőség jelentősége az antiosteoporoticus terápiákban. Medicus Anonymus, Bp, 2000/8. (VIII. évf. 8. sz.), p.: 15-18.
5. *Dr. Sandra Sándor*: Könnyen törnek. Recept nélkül, Egészségvédelmi Folyóirat, a Prevent Média Kft kiadványa. Bp, V. évf. 9. szám 2000. szeptember p.: 11.
6. *Dr. Sandra Sándor*: Mit bizonyít a PROOF vizsgálat a calcitoninokról? - Menedzser recept. Bp, 2000. XI. évf. 10. szám, p.: 21-22.
7. *Dr. Sandra Sándor*: A sokarcú reuma. Recept nélkül, Egészségvédelmi Folyóirat, a Prevent Média Kft kiadványa. Bp, VI. évf. 6. szám 2001. július, p.: 26.
8. *Dr. Sandra Sándor*: A fitoösztrogének szerepe a csontritkulásban. Komplementer Medicina. Bp, 2001. V. évf. 3. szám, p.: 48-50.
9. *Dr. Sandra Sándor – Sandra Markijan*: „Az élet rövid, a mesterség hosszú”. (Adalékok a katonai orvoslás történetéhez). Társadalom és Honvédelem, ZNME kiadványa. Bp, 2002. 3 / 4 szám. P.: 83-112.
10. *Dr. Sandra Sándor*: A Magyar Néphadsereg Egészségügyi Szolgálat története 1949 és 1956 között. Bolyai Szemle, ZNME kiadványa. Bp, 2002. XI. évf. 2. szám, p.: 67-88.
11. *Dr. Sandra Sándor–dr. Landi Balázs*: Az osztrák hadsereg sorozási rendje. Bolyai Szemle, a ZMNE kiadványa. Bp, 2003. XII. évfolyam. 2. szám. p.: 17-28.
12. *Dr. Sandra Sándor – Prof. habil. Gross Andor*: Scheuermann-betegség megítélése a repülő - hajózó alkalmasság elbírálásakor – *Egyetemi jegyzet*, Bp, 2003. p.: 7.
13. *Dr. Sandra Sándor*: Gyakorlati kronobiológia, kronofarmakológia és kronoterápia. Komplementer Medicina. Bp, 2003. VII. évf. 4. szám, p.: 16-19.
14. *Dr. Sandra Sándor*: A boka és a láb megbetegedései a katonai alkalmasság szemszögéből. Bolyai Szemle, a ZMNE kiadványa. Bp, 2003. Különszám, p.: 47-67.
15. *Dr. Sandra Sándor – Dr. Landi Balázs*: A Bundeswehr sorozási rendje. Új Honvédségi Szemle. A Magyar Honvédség Központi Folyóirata. Bp, 2003. 11. szám, 92-99. oldal.
16. *Dr. Sandra Sándor*: Természetes anyagok lehetőségei a mozgásszervi betegségek kezelésében – Felszabadult Fájdalommentes Mozgás, Sani-Prevent Kft kiadványa. Bp, 2003. p.: 18-20.
17. *Dr. Horváth Judit–Dr. Sandra Sándor*: Mozgásszervi betegségek. Lágylézer terápia, Lézer Praxis, Bp, 2003. p.: 99-213.

18. *Dr. Sandra Sándor*: Gerincbetegségek megelőzése a testnevelésben. Nemzetvédelmi Egyetemi Közleménynek, a ZMNE kiadványa. Bp, 2003. 7. évf. 2. szám, p.: 88-93.
19. *Dr. Sandra Sándor*: Beszédés lábak. Komplementer Medicina. Bp, 2003. VII. évf. 1-2. szám, p.: 40-42.
20. *Dr. Sandra Sándor*: Osteoporosis, mint mozgásszervi betegség. Komplementer Medicina. Bp, 2004. VIII. évf. 1. szám p.: 22-26.
21. *Dr. Sandra Sándor*: A lézer lehetőségei a mozgásszervi panaszok rehabilitációjában. Komplementer Medicina. Bp, 2004. VIII. évf. 2. szám p.: 40-46.
22. *Dr. Sandra Sándor – Dr. Stefán Jánosné*: A vizeletinkontinencia kezelése és a gyógyítás lehetőségei. Komplementer Medicina. Bp, 2004. VIII. évf. 3. szám p.: 18-23.
23. *Dr. Sandra Sándor*: Magnetoterápia. Komplementer Medicina. Bp, 2004. VIII. évf. 3. szám p.: 30-37.
24. *Dr. Sandra Sándor*: Lézerterápiás útmutató a katonai segélyhelyek számára. 2004. p.: 30.
25. *Dr. Sandra Sándor*: A láb alkalmassági kérdése a foglalkozás-egészségügyben. Hippocrates. Bp, 2004. VI. évf. 3. szám p.: 182-186.
26. *Dr. Sandra Sándor – Dr. Szakács Zoltán – Sandra Markijan – Gyebrovszki Tamás*: Honvédelem és katonaság Horváthországban és Szlovéniában. Felderítő Szemle, Magyar Köztársaság Felderítő Hivatal Kiadványa. Bp, 2004. III. évf. 2. szám. p.: 56-73.
27. *Dr. Sandra Sándor*: A lágylézer katonai alkalmazása a rehabilitáció területén – Kard és toll; Válogatás a hadtudomány doktoranduszainak tanulmányaiból Bp, 2004/1. p.: 72-81.
28. *Dr. Sandra Sándor*: Ausztrál állampolgársági polémiák a fegyveres erők irányában. Bólyai Szemle Bp, 2004. 3. szám p.: 33-51.
29. *Dr. Sandra Sándor, Bálint Kinga, Dr. Stefán Jánosné*: Átfogóan az inkontinenciáról – gáttorna a női élet során. Hippocrates családorvosi és foglalkozás-egészségügyi folyóirat, Bp, 2004. november-december VI. évf. 4. szám p.: 241-246.
30. *Dr. Sandra Sándor, Dr. Szakács Zoltán, Dr. Mátyus Mária*: A katonai szolgálat egészségügyi alkalmassági követelményei napjaink Olaszországában Humán Szemle, Bp, 2005. XX I. évf. 1. szám p.: 90-99.
31. *Dr. Sandra Sándor*: Fülpanaszok repülés alatt – Komplementer Medicina X. évf. Bp, 2006. 2. szám p.: 19-21.
32. *Dr. Sandra Sándor*: A munkaképesség megőrzése és a munkavállalói teljesítmény javítása a gépi masszázis prevenció és rehabilitációs alkalmazásával – Munkaügyi Minisztérium részére készített jegyzet, Bp, 2006. okt.

33. *Dr. Sandra Sándor*: The usage of magneto therapy in rehabilitation, megjelenik: AARMS 6. kötetének 3. száma, 2007. szept.

Konferencia előadások, szemináriumok, módszertani továbbképzések

Poszterek (az orvostudományban a tudományos munka bemutatásának egyik módszere, amely ábrákból és szöveges részből áll)

1. *Dr. Sandra Sándor*: Melorheostosis - A Magyar Reumatológusok Egyesületének 1996. évi vándorgyűlése Balatonfüred-Veszprém.
2. *Dr. Szentiványi Ildikó – Dr. Maár Ildikó – Dr. László Gábor – Dr. Nyitrai Tamás – Dr. Sandra Sándor*: Mennyiségi analízis a Központi Katonai Kórház Osteoporosis Ambulanciáján megjelent betegekről. Magyar Reumatológusok Egyesülete Vándorgyűlése 2000. szept. 28.-okt. 1. Kecskemét.
3. *Dr. Győrfi Mária– Dr. Sandra Sándor– Dr. Szakács Zoltán*: Nyugtalan láb szindróma előfordulása rheumatoid arthritisben: MRE Jubileumi Vándorgyűlés Szeged, 2003. okt. 9-12.
4. *Dr. Sandra Sándor – Dr. Maár Ildikó*: Osztályunk 30 hónapos betegforgalmának analízise (I. II. lézerambulancia) 2004. – a Központi Honvédkórházon belül végzett publikáció Bp, 2004.
5. *M. Győrfi – S. Sandra – Z. Szakács – P. Köves*: Restless Leg Syndrome in Rheumatoid Arthritis. Sleep 2004. A302-A303, Associated Professional Sleep Societies, LLC 18th Annual Meeting June 5-10, 2004, Philadelphia, Pennsylvania.
6. *Z. Szakács - M. Győrfi - P. Köves and S. Sandra*: The impact of obesity and body fat distribution on the severity of sleep apnea in postmenopausal women. - 14th European Congress on Obesity 1-4. june 2005, Athen, Greece.
7. *Győrfi M. – Szakács Z. – Köves P. - Sandra S.*: The Impact Of Obesity and body Fat Distribution On The Severity Of Sleep Apnea In Postmenopausal Women. Associated Professional Sleep Societies, LLC, 19th Annual Meeting, June 18-23, 2005, Denver, Colorado.
8. *Győrfi M. - Sandra S. - Szakács Z.*: The influence of abdominal fat distribution measured by dexta on the severity of sleep apnea in postmenopausal women -SLEEP 2006, 20th Anniversary Meeting of the Associated Professional Sleep Societies, LLC, June 17-22, 2006, Salt Lake City Utah.

9. M. Győrfi - Z. Szakács - S. Sandra: The influence of abdominal fat distribution measured by DEXA on the severity of sleep apnea in postmenopausal women, 15th European Congress on Obesity, 2007. április 22-25. Budapest
10. M. Győrfi - S. Sandra - R. Horváth - Z. Szakács: The impact of android obesity on respiratory dynamics in severe obstructive sleep apnea, Associated Professional Sleep Societies 21th Anniversary Meeting, Minneapolis, Minnesota, USA, June 9-14, 2007
11. M. Győrfi, Z. Szakács, S. Sandra: The influence of abdominal fat distribution measured by DEXA on the severity of sleep apnea in postmenopausal women
International Journal of Obesity Volume 31, Supplement 1 May 2007 S151

Előadások

1. *Dr. Sandra Sándor– Dr. Brassai Pál:* „Melorheostosis” - A Magyar Reumatológusok Egyesületének 1996. évi vándorgyűlése.
2. *Dr. Sandra Sándor:* Adamantinoma tibiae – a diagnózistól a műtétiig. MHKH VI. Országos Tudományos Ülése, Hévíz, 2001. jún. 08.
3. *Dr. Sandra Sándor:* Az ülő foglalkozás következtében kialakuló ízületi károsodások megelőzésének lehetőségei. Munkavédelem és Egészségügy a Távközlésben II. Kongresszus, Balatonkenese, 2001. nov. 22-23.
4. *Dr. Sandra Sándor– Dr. Maár Ildikó:* Lágylézer - terápia a reumatológiában. MHKH Tudományos továbbképző konferencia Balatonkenese, 2002. szept. 13-14.
5. *Dr. Sandra Sándor:* Denzitometriai vizsgálati eredmények a Vakok Állami Intézete lakóinál. Múlt-jelen-jövő útjai Konferencia, Bp, 2002. okt. 15-17.
6. *Dr. Sandra Sándor:* Az Osteoporosis Problémái 2002-ben. Múlt-jelen-jövő útjai Konferencia, Bp, 2002. okt. 15-17.
7. *Dr. Nagy Ervin–Dr. Sandra Sándor:* Vak betegnél CT-vel igazolt látókérgi vaszkuláris károsodás talaján fellépő vizuális hallucinációk (Esetismertetés). Múlt-jelen-jövő útjai Konferencia, Bp, 2002. okt. 15-17.
8. *Dr. Sandra Sándor:* Az irodai munka okozta lumbosacralis elváltozások és megelőzése. Honvéd Rehabilitációs és Reumatológus Szakemberek találkozója Hévíz, 2002. nov. 08.

9. *Dr. Maár Ildikó–Dr. Sandra Sándor*: Lézer terápia osztályunk fél éves gyakorlatában. Honvéd Rehabilitációs és Reumatológus Szakemberek találkozója Hévíz, 2002. nov. 08.
10. *Dr. Sandra Sándor*: A Biorezonancia lehetőségei a gyógyászatban. A Magyar Honvédség Orvosi Tudományos Tanácsa 2003. évi tudományos konferenciája 2003. márc. 12.
11. *Dr. Sandra Sándor*: Mozgásszervi Betegségek Kezelése BEMER Therápiával. Internationaler Kongress für BEMER, Hotel Hélia, Bp, 2003. ápr. 12.
12. *Dr. Sandra Sándor–Dr. Somlai Géza*: A Scheuermann-betegség megítélése a biztosító orvos szemszögéből. MÉBOT Kongresszus, Bp, 2003. máj. 30-31.
13. *Dr. Sandra Sándor*: Mágnessterápia élettani hatásai. A Magyar Honvédség Orvosi Tudományos Továbbképző Konferencia Balatonkenese, 2003. okt. 10-11.
14. *Dr. Sandra Sándor*: Mágneses terek alkalmazása a Központi Honvédkórházban. II. Nemzetközi BEMER Kongresszus Bp, 2004. okt. 01-02.
15. *Dr. Sandra Sándor*: Korunk új kezelési módja a magnetoterápia. Az MH KHK Reumatológiai és Fizioterápiás Osztály 50 éves fennállásának Jubileumi Tudományos Ülése, Bp, 2004. nov. 18.
16. *Dr. Sandra Sándor – Dr. Stefán Jánosné*: 50 év, A Reumatológiai és a Fizioterápiás Osztály története, eredményei, jövője. Az MH KHK Reumatológiai és Fizioterápiás Osztály 50 éves fennállásának Jubileumi Tudományos Ülése, Bp, 2004. nov. 18.
17. *Dr. Györfi Mária – Dr. Sandra Sándor – Dr. Szakács Zoltán*: Másodlagos nyugtalan láb szindróma gyakorisága rheumatoid arthritisben. Az MH KHK Reumatológiai és Fizioterápiás Osztály 50 éves fennállásának Jubileumi Tudományos Ülése, Bp, 2004. nov. 18.
18. *Dr. Maár Ildikó – Dr. Sandra Sándor – Pálincás Sándorné – Takács Judit*: Lágylézer terápia a reumatológiai gyakorlatban. Az MH KHK Reumatológiai és Fizioterápiás Osztály 50 éves fennállásának Jubileumi Tudományos Ülése, Bp, 2004. nov. 18.
19. *Dr. Sandra Sándor*: Megújult mágnessterápia, mint Bio-Elektro-Mágneses-Reguláció. A Magyar Gyógytornászok Társasága Észak-Pesti Régiójának Tudományos Továbbképző napja, Bp, 2004. dec. 2.
20. *Dr. Sandra Sándor*: Az osteoporosis rehabilitációja, III. Gerontológiai és Geriátriai Szimpózium, Bp. 2005. 11. 16.
21. *Col. Sándor Sandra M.D.* - Possibility of magnetic fiedl therapy in medical treatment recreation of soliders' fitness - American – Hungarian military medical doctors' rehabilitation conference. Bp, 2006. ápr. 16.

22. Col. Sándor Sandra M.D., Szántóné Fullér Margó, dr. Stefán Jánosné: The role the fifty years-old Rheumatic Department in rehabilitation of soldiers' rehabilitation. Bp, 2006. ápr. 16.
23. American – Hungarian military medical doctors' rehabilitation conference. Bp, 2006. ápr. 16.
24. *Dr. Sandra Sándor*: Korunk új kezelési módja a mágnessterápia és a magnetoakupunktúra. Az ifjúságért, a jövőért Alapítvány, Bp, Parlament Felsőház, 2006. okt. 19.
25. *Dr. Sandra Sándor*: Mozgásszervi betegségek és korszerű kezelésük. OOSZI., Szakmai Továbbképző Nap, Bp, 2006.okt. 26. Damjanich utcai székház.
26. *Dr. Sandra Sándor - Dr. Maár Ildikó, Takács Judit – Fülep Beatrix Ivett – Pálincás Sándorné*: Lágylézer terápia a reumatológiai, osteológiai gyakorlatban. Nyolcadik Nemzeti Orvosi Laser Kongresszus 2006. okt. 20-21. Ecto Derma Poliklinika, 1085. Bp, József krt. 37.
27. *Dr. Sandra Sándor*: Korunk új kezelési módja a mágnessterápia és a magnetoakupunktúra. Nyíró Gyula Kórház Tudományos Ülés 2006. dec. 06. „nem invazív diagnosztika és terápiák alkalmazási lehetőségei”. World Academy of Biomedical Technologies (c/o UATI – I CET – UNESCO) Central – European Section.
28. *Dr. Sandra Sándor*: A magnetoterápia története, a mágneses tér biofizikája, hatása az élő szervezetekre, indikáció, terápiás készülékek. Magneto-akupunktúra. Kapunyítás az alternatív állatorvoslásra, Közép-Európai Állatorvosi Központ Biatorbágy, 2007. febr. 17.
29. S. Sandra: Rheumatology and Laser Therapy 15.03.2007 Lynn Medical Center – Haifa
30. S. Sandra: Tinnitus Treatment 15.03.2007 Lynn Medical Center – Haifa
31. S. Sandra: Magneto Therapy New 18.03.2007. Lynn Medical Center – Haifa
32. S. Sandra: Wound Therapy 18.03.2007. Lynn Medical Center - Haifa

7. Szakmai tudományos önéletrajz

Munkahely:

Magyar Honvédség Dr. Radó György
 MH Honvéd Egészségügyi Központ Belgyógyászati Intézet
 Reumatológiai Profil, profilvezető-főorvos (főreumatológus)
 1134 Budapest, Róbert Károly krt. 44.

Képztségeim:

- 1968. Gimnáziumi érettségi nappali tagozat – Ózd
- 1977. Orvostudományi Egyetem Leningrád KIROV Katonaorvosi Akadémia
- 1981. Repülőravostani Szakvizsga
- 1994. Reumatológiai és Fizioerápiás Szakvizsga
- 1996. Foglalkozás – egészségügyi Szakvizsga
- 2000. P(h)D képzés Nemzetvédelmi Egyetem
- 2001. Lézer jártassági vizsga OTKI tanfolyam
- 2002. Diplome De Therapeutique Homéopathique CEDH No 45/2002.
- 2006. Egészségbiztosítási orvostan szakvizsga

Munkahelyeim:

- 1979. Magyar Honi Légierő Taszár Helyőrség
- 1982-től folyamatosan az MH KHK Reumatológiai és Belgyógyászati Osztályán töltöttem szakmai napjaimat és szakmai hónapjaimat.
- 1985. HM. Ellátó Igazgatóság HM. IV. Rendelő Vezető Főorvos
MH ÉKFI Egészségügyi Szolgálatfőnök
- 1991. ORFI Szakmai gyakorlat 1 év
- 1992. MH KHK Reumatológia és Fizioerápiás Osztály; adjunktus
- 2001. MH KHK Reumatológiai és Fizioerápiás Osztály; mb. osztályvezető főorvos,
- 2002. MH KHK Reumatológiai és Fizioerápiás Osztály; osztályvezető főorvos,

Jelenlegi munkahely:

Magyar Honvédség Dr. Radó György
MH Honvéd Egészségügyi Központ Belgyógyászati Intézet
Reumatológiai Profil, profilvezető-főorvos (főreumatológus)
1134 Budapest, Róbert Károly krt. 44.

Rendfokozati előmenetel:

- 1977. hadnagy
- 1981. főhadnagy
- 1983. százados
- 1986. őrnagy
- 1990. alezredes
- 2002. ezredes

Nyelvtudásom:

1977. Orosz felsőfokú nyelvvizsga – orosz szinkrontolmácsi fokozattal

1994. Ukrán középfokú nyelvvizsga – Rigó utca

Az alábbi tudományos és szakmai egyesületek tagja vagyok:

Magyar Allergológiai és Klinikai Immunológiai Társaság;

Magyar Katonai – és Katasztrófa Orvostani Társaság

Magyar Orvosi Laser és Optikai Egyesület

Magyar Osteoporosis és Osteoarthrológiai Társaság

Magyar Repülő és Űrorvosi Társaság

Magyar Reumatológusok Egyesülete

Magyar Gerinc Társaság

Magyar Foglalkozás-Egészségügyi Társaság

Magyar Életbiztosítói Orvostani Társaság

Magyar Homeopata Orvosi Egyesület

Családi adataim:

1949. 11.18. Nagyléta

Nős vagyok

Fiaim: Markiján 29 éves, mk. főhadnagy

Alex 17 éves

Érdeklődési kör:

Vadászat

Tenisz és golf

Vitorlázás

Történelem